BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 26 juli 1976

inzake een procedure op grond van artikel 85 van het E.E.G.-Verdrag

(IV/28.980 — Pabst & Richarz/BNIA)

(Slechts de tekst in de Franse taal is authentiek)

(76/684/EEG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, en met name op artikel 85,

Gelet op Verordening nr. 17 van de Raad van 6 februari 1962 (1), en met name op de artikelen 1 en 3,

Gezien het verzoek dat op 9 december 1974 conform artikel 3, lid 2, sub b), van Verordening nr. 17 door de vennootschap Pabst & Richarz KG te Elsfleth, Duitsland is ingediend aangaande het verbod dat door het Bureau national interprofessionnel de l'armagnac (BNIA) te Eauze, Frankrijk, is uitgevaardigd tegen de levering van bepaalde kwaliteiten ongebottelde armagnac,

Gehoord de betrokken partijen conform artikel 19, lid 1, van Verordening nr. 17 en conform Verordening nr. 99/63/EEG van de Commissie van 28 juli 1963 (2),

Gezien het advies van het Adviescomité voor Mededingingsregelingen en Economische Machtsposities, ingewonnen conform artikel 10 van Verordening nr. 17 op 30 juni 1976,

I

Overwegende dat de feiten als volgt kunnen worden samengevat :

1. De armagnac is de brandewijn die wordt geproduceerd in het gebied van Armagnac, Frankrijk, dat is afgebakend in het decreet van 25 mei 1907. De brandewijnen uit deze streek hebben het recht de benaming van oorsprong „Armagnac" te voeren.

   De fabricage van de armagnac vindt plaats in drie stadia : wijnbereiding en distillatie, rijping in eikenhouten fusten van een zekere variëteit, menging en verlaging tot de voor consumptie geschikte sterkte. De armagnac wordt hetzij door de producent, de coöperaties of de stokers zelf gebotteld en onder hun merk in de handel gebracht, hetzij ongebotteld verkocht. In het laatste geval is het de koper die de drank bottelt en onder zijn eigen merk doorverkoopt.

   Volgens het aantal jaren van rijping van de armagnac wordt onderscheid gemaakt tussen de ouderdomsklassen 0 tot en met 5. De jaren 1 tot en met 3 kunnen drie sterren voeren, nr. 4 de letters V.O. en nr. 5 de letters V.S.O.P., terwijl de benaming „Napoleon" is voorbehouden aan de armagnac van 5 jaar ouderdom en ouder.

2. Het totale volume armagnac dat tijdens een campagne wordt verzonden, wisselt tussen 35 000 en 45 000 hectoliter zuivere alcohol. De laatste jaren is ongeveer 40 % in Frankrijk verkocht en 60 % geëxporteerd. Meer dan twee derde van de totale export is bestemd voor Duitsland ; gedurende de campagne 1972/1973 zijn de naar dit land geëxporteerde hoeveelheden ten opzichte van 1971/1972 met meer dan 50 % gestegen.

   De verkopen in Frankrijk vinden voor bijna gelijke delen ongebotteld en in flessen plaats. Ongeveer driekwart van de export geschiedt daarentegen ongebotteld.

3. De armagnacproducenten en -coöperaties alsmede de groothandelaren, stokers en tussenpersonen worden vertegenwoordigd door het BNIA, dat in 1951 is opgericht. Bij decreet nr. 62-20 van 8 januari 1962 (3) is het BNIA rechtspersoonlijkheid verleend onder oplegging van de volgende taken :

   — het verrichten van alle nodige studies betreffende de produktie en het in de handel brengen van armagnac-brandewijnen, de consultatie inzake alle vraagstukken betreffende deze brandwijnen door de overheid en het doen van voorstellen aan de laatstgenoemde inzake de organisatie van de armagnacmarkt,

   — het toezicht op de strenge naleving van de plaatselijke, eerlijke en constante gebruiken bij de fabricage van en de handel in armagnac, de controle van de kwaliteit van de brandewijnen die worden geproduceerd of ten verkoop aangeboden door de wijnbouwers en handelaren uit de voor de benaming Armagnac afgebakende streek en, na deze controle, de ontzegging van het recht op de benaming van oorsprong „Armagnac" aan brandwijnen die niet voldoen aan de regels die zijn vastgesteld in het gewijzigd decreet van 6 augustus 1936 inzake de produktievoorwaarden voor deze brandewijnen,

(1) PB nr. 13 van 21. 2. 1962, blz. 204/62.
(2) PB nr. 127 van 20. 8. 1963, blz. 2268/63.
(3) JO de la R.F. van 12. 1. 1962, blz. 393.

— de oogsters, coöperaties en handelaren de technische en praktische bijstand verlenen die kan leiden tot verbetering van de kwaliteit van de armagnac en de faam van dit produkt verzekeren,

— de statistieken en alle gegevens van economische, technische en praktische aard die nodig zijn voor zijn eigen optreden centraliseren.

Het genoemde decreet nr. 62-20 bepaalt bovendien dat het BNIA is samengesteld uit een voorzitter, twaalf afgevaardigden van de producenten en coöperaties en twaalf afgevaardigden van de groothandelaren, stokers en tussenpersonen. De afgevaardigden worden benoemd door de minister van Landbouw op voorstel van de beroepsorganisaties of de vakbonden. De voorzitter wordt benoemd door de minister van Landbouw na raadpleging van de afgevaardigden ; hij mag het beroep niet uitoefenen.

Een permanente commissie bestaande uit de voorzitter, twee vice-voorzitters en twee andere leden van het bureau (respectievelijk een producent en een handelaar) is gemachtigd de lopende zaken te regelen. Alle andere zaken zijn voorbehouden aan de algemene vergadering samengesteld uit de voorzitter en de vierentwintig afgevaardigden.

Alle besluiten worden genomen met volstrekte meerderheid van stemmen van de aanwezige leden in aanwezigheid van een regeringscommissaris die de besprekingen bijwoont en onmiddellijk de genomen besluiten goedkeurt of deze ter goedkeuring aan de minister voorlegt. De besluiten worden per circulaire van het BNIA aan alle producenten en coöperaties, groothandelaren en stokers medegedeeld en worden in feite door hen geëerbiedigd. Aangaande de verkopen van ongebottelde armagnac zijn de organisaties van producenten en van handelaren in armagnac overeengekomen iedere verkoop van de ouderdomsklassen 0 tot 5 jaar te onderwerpen aan de verplichte overlegging van de verkoopfactuur aan het BNIA door de verkoper, en het BNIA de bevoegdheid te geven na te gaan of de transacties overeenstemmen met de gegevens op deze facturen en een kwaliteitscontrole op iedere verkoop van ongebottelde armagnac te doen uitvoeren (zie protocol van de overeenkomst betreffende de organisatie der markten van 16 oktober 1972, goedgekeurd door de minister van Landbouw op 12 februari 1973 [1]).

Speciaal wat de export van ongebottelde armagnac betreft is alleen het BNIA, bij decreet van 25 augustus 1952 [2], bevoegd verklaard certificaten van ouderdom af te geven.

4. In de praktijk is de importeur van de ongebottelde armagnac verplicht de douanediensten van het land van bestemming die controle op het bottelen uitoefenen de factuur over te leggen die conform de bovengenoemde bepalingen of het uitslagbiljet (acquit à caution) door het BNIA is geparafeerd. Het uitslagbiljet, dat een gele kleur heeft, is gelijkwaardig aan een certificaat voor de benaming van oorsprong „Armagnac" en wordt afgegeven door de Franse dienst voor indirecte belastingen. In dit uitslagbiljet staat de hoeveelheid afgeleverde armagnac en het alcoholgehalte aangegeven en is bovendien het nummer van een verkoopbon afgedrukt die is opgesteld door het BNIA na onderzoek van het door de Franse exporteurs overgelegde dossier, hetgeen betekent dat de transactie door het BNIA „voor accoordverklaring gezien" is.

Gedurende de campagne 1973/1974 heeft het BNIA geen certificaten van ouderdom voor de export opgesteld, behalve in de zeldzame gevallen van een uitdrukkelijk verzoek van de koper. Het gebeurt echter dat de verkoper zelf de ouderdom van de geleverde armagnac op het uitslagbiljet vermeldt zonder dat deze ouderdom door het BNIA of door de belastingautoriteiten is geverifieerd of gewaarmerkt. Niettemin is deze aanduiding in bepaalde gevallen door de koper geïnterpreteerd als een getuigschrift van ouderdom en heeft zij daardoor de wederverkoop van de armagnac onder deze benaming, b.v. onder die van „Napoleon" in geval van levering van ouderdomsklasse nr. 5, vergemakkelijkt.

Bovendien stelt het BNIA een afhaalbon op voor iedere verplaatsing van ongebottelde armagnac, behalve voor verplaatsingen binnen eenzelfde onderneming. Zo is het te allen tijde op de hoogte van de situatie van de verschillende ouderdomsklassen van armagnac bij producenten en groothandelaren.

5. Op 28 mei 1974 is de algemene vergadering van het BNIA bijeengeroepen ten einde „de situatie van de ouderdomsklassen van brandewijnen en het vermoedelijk verloop gezien de in het verleden gedistilleerde hoeveelheden wijn te onderzoeken". In aanwezigheid van de regeringscommissaris heeft de algemene vergadering, zoals nota nr. 8/74 van 29 mei verklaart, besloten met ingang van 1 juni 1974 tot nader order de aflevering van ongebottelde armagnac uit de ouderdomsklassen 4 of ouder op te schorten.

Deze maatregel was echter niet van toepassing :

— op verplaatsingen binnen dezelfde onderneming,

— op ongebottelde verzendingen van een hoeveelheid van minder dan 10 hl per zending,

— op verzendingen in verband met overeenkomsten die zijn gesloten vóór 28 mei 1974.

Zo de toepassing van deze maatregel de betrokken firma's voor problemen zou stellen, werden zij bij nota nr. 8/74 verzocht zich dienaangaande zo spoedig mogelijk te richten tot het BNIA.

(1) JO de la R.F. van 1. 3. 1973.
(2) JO de la R.F. van 27. 8. 1952.

Deze nota is, zoals alle circulaires van het BNIA, gericht tot alle producenten, stokers en handelaren in armagnac die haar, volgens klager en het BNIA zelf, allen hebben nageleefd.

Na 1 juni 1974 zijn namelijk de Franse exporteurs niet meer in staat geweest ongebottelde armagnac van de ouderdomsklasse 4 en 5 te verzenden op basis van nieuwe met kopers, met name in Duitsland, gesloten overeenkomsten, terwijl het sluiten van contracten over de levering en export van armagnac in flessen van dezelfde ouderdomsklassen mogelijk bleef en vaker plaatsvond.

Aangaande de uitvoering van de vóór 28 mei 1974 gesloten overeenkomsten heeft het BNIA, op grond van zijn bevoegdheid tot kwaliteitscontrole, de afgifte van zijn exportvisum o.a. afhankelijk gesteld van de indiening van monsters die bestemd waren door een commissie ad hoc te worden geproefd, en van de overlegging van de door een officieel laboratorium verrichte analyse (zie brief van het BNIA van 17 juni 1974 aan het huis Ducouret & Cie, een van de Franse exporteurs naar Duitsland).

Onder naleving van deze voorwaarden zijn betrekkelijk aanzienlijke hoeveelheden armagnac van de ouderdomsklasse 5 in de daaropvolgende maanden voor de export afgeleverd, in uitvoering van oude overeenkomsten.

Bij nota nr. 16/74 van 9 december 1974 heeft het BNIA besloten om de kwaliteitscontrole voor alle verplaatsingen van ongebottelde armagnac meer algemeen te vergroten.

De uitzondering voor leveranties van minder dan 10 hl betrof in de praktijk de export naar België, die gewoonlijk in deze hoeveelheden plaatsvindt. Zij was niet gericht op de export naar Duitsland, waar de grote importeurs gewend zijn hoeveelheden van 25 hl en meer te kopen.

6. De Duitse onderneming Pabst & Richarz KG, een van de grootste importeurs van armagnac, die regelmatig alle armagnac-kwaliteiten, vooral ongebottelde aankoopt, heeft op 9 december 1974 bij de Commissie een verzoek ingediend tot vaststelling van een inbreuk en tot het verbieden van deze inbreuk betreffende het leverantieverbod dat is opgenomen in nota nr. 8/74.

   Na interventie van de Commissie in twee brieven waarin de mogelijkheid van een inbreuk op artikel 85 werd aangeduid, heeft het BNIA haar bij brief van 13 februari 1975 medegedeeld dat het, ofschoon het niet kon worden gelijkgesteld met een ondernemersvereniging in de zin van artikel 85 van het E.E.G.-Verdrag en de gewraakte maatregel gerechtvaardigd was door de kwaliteitscontrole die het volgens zijn opdracht moest verrichten, de opschorting van de levering bij nota nr. 5/75 van dezelfde dag, had beëindigd.

   Klager heeft zijn verzoek om vaststelling van een inbreuk herhaald omdat het BNIA, gezien het door dit bureau gemaakte voorbehoud, te allen tijde kon overgaan tot soortgelijke maatregelen en aldus zijn geregelde bevoorrading aan armagnac in gevaar kon brengen.

   Het BNIA heeft er met name op gewezen dat de gewraakte maatregel volgens de gebruikelijke statutaire procedure was genomen, te weten in aanwezigheid en met toestemming van de vertegenwoordiger van de regering. Dit gegeven zou bevestigen dat het BNIA in dezen geen verantwoordelijkheid zou treffen, omdat men de gewraakte maatregel geen privaatrechtelijke maatregel zou kunnen noemen ; zij zou dus niet zijn genomen door een ondernemersvereniging in de zin van artikel 85, lid 1.

   Bovendien betoogt het BNIA dat de maatregel ten doel had via de kwaliteitscontrole zoals die door decreet nr. 62/20 wordt voorgeschreven de eerlijke concurrentie te herstellen. Sinds oktober 1973 zouden de Duitse douaneautoriteiten vermoedens hebben uitgesproken dat de importeurs uit Zuid-Duitsland in bepaalde gevallen armagnac zouden hebben geïmporteerd waarbij de aangegeven ouderdom vals was en deze als „Napoleon"-armagnac zouden hebben doorverkocht tegen abnormaal lage prijzen. In mei 1974 zouden nog andere gevallen zijn gesignaleerd.

   De algemene vergadering van 28 mei 1974 zouden deze gevallen van valse benaming voor ogen hebben gestaan toen zij besloot de leveringen van de ouderdomsklassen 4 en 5 te onderbreken. Nadat het doel van de kwaliteitscontrole door nota nr. 16/74 van 9 december 1974 was bereikt, zou het BNIA de gewraakte maatregel hebben opgeheven. Deze maatregel zou geen gevolgen hebben gehad : enerzijds zou nota nr. 8/74 belangrijke uitzonderingen hebben toegelaten, te weten voor leveranties van minder dan 10 hl, voor de uitvoering van vroegere overeenkomsten en voor de regeling van bijzondere gevallen ; klager zou bij het BNIA dienaangaande niet hebben geïntervenieerd. Anderzijds zouden de belangen van klager niet zijn geraakt omdat hij sinds de intrekking van de maatregel slechts ouderdomsklasse 1 heeft gekocht. Het BNIA erkent echter dat er belangrijke voorraden armagnac van ouderdomsklassse 5 beschikbaar waren, te weten op 30 juni 1975 meer dan 30 000 hl.

   Klager verklaart in antwoord hierop, dat hij zich tot leden van het BNIA had gericht om de mogelijkheid nieuwe overeenkomsten te sluiten te bespreken, maar dat men hem had verzekerd dat daarop geen hoop bestond, hetgeen trouwens wordt bevestigd door het feit dat de mogelijke uitzonderingen in feite niet door het BNIA zijn toegekend. Het gemeenschappelijk door alle producenten en handelaren in armagnac uitgesproken leveringsverbod zou hebben geleid tot een kunstmatige vermindering van het aanbod en een gevoelige verhoging van de prijs, hetgeen de aankoop van ouderdomsklasse 5 voor hem alle belang zou hebben ontnomen ;

II

Overwegende dat volgens artikel 85, lid 1, van het E.E.G.-Verdrag onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt en verboden zijn alle overeenkomsten tussen ondernemingen en alle besluiten van ondernemersverenigingen, welke de handel tussen Lid-Staten ongunstig kunnen beïnvloeden en ertoe strekken of ten gevolge hebben dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt wordt verhinderd, beperkt of vervalst ;

Overwegende dat deze bepalingen in het onderhavige geval van toepassing zijn, en wel om de volgende redenen :

1. Het verbod armagnac van de ouderdomsklassen 4 en 5 ongebotteld te leveren, zoals dat is uitgesproken in nota nr. 8/74 van het BNIA van 29 mei 1974, berust op een besluit van een ondernemersvereniging. De producenten, coöperaties, stokers en handelaren in armagnac die via hun beroepsverenigingen in het BNIA zijn vertegenwoordigd, zijn ondernemersverenigingen zoald bedoeld in artikel 85, lid 1. Het feit dat decreet nr. 62/20 het BNIA bepaalde taken betreffende kwaliteitscontrole oplegt betekent niet dat men het niet als een ondernemersvereniging in de zin van artikel 85, lid 1, kan beschouwen omdat de gewraakte maatregel buiten het kader van de vervulling van de taken valt die door dit decreet aan het BNIA verleend zijn. De gewraakte maatregel van het BNIA betreft het verkoopsbeleid van producenten, coöperaties, stokers en handelaren in armagnac, die door het BNIA worden vergegenwoordigd. Dit beleid wordt niet door het decreet geregeld ; de maatregel vindt zijn oorsprong in een voorstel dat aan de algemene vergadering van 28 mei 1974 door de aanwezige vertegenwoordigers van de leden-ondernemingen van het BNIA is gedaan en dat met meerderheid van stemmen werd aangenomen. Dit voorstel was bestemd voor en medegedeeld aan alle producenten, coöperaties, stokers en handelaren in armagnac. Deze ondernemingen hebben zich verbonden, het BNIA te laten interveniëren bij de uitvoering van hun verkopen van ongebottelde armagnac en zich te onderwerpen aan controles. Het visum van het BNIA is de onmisbare voorwaarde voor de totstandbrenging van alle onverpakte verkopen, met name voor de export. De circulaire bindt derhalve de geadresseerden, die geen commerciële operatie meer kunnen uitvoeren in onwetendheid van de daarin vastgestelde regels.

Het betrokken besluit is niet door de overheid opgelegd. Het berust evenmin op een andere interventie van de overheid. Het feit dat de voorzitter van het BNIA wordt aangewezen en de vierentwintig afgevaardigden worden benoemd door de minister van Landbouw en dat een regeringscommissaris de beraadslagingen bijwoont en aan het betrokken besluit zijn goedkeuring heeft gehecht, volstaat niet om de conclusie te ontkrachten dat het in casu gaat om een privaatrechtelijke maatregel, waarvoor het BNIA verantwoordelijk is uit naam van de door dit bureau vertegenwoordigde ondernemingen.

2. Nota nr. 8/74 had ten doel en heeft ten gevolge gehad de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt te beperken.

   Het feit dat de producenten, coöperaties, stokers en handelaren in armagnac werden verhinderd om na 1 juni 1974 vrij nieuwe overeenkomsten te sluiten betreffende de levering van ongebottelde armagnac van de ouderdomsklassen 4 en 5 in grotere hoeveelheden dan 10 hl vloeit rechtstreeks voort uit het betrokken besluit. De aankondiging alleen, dat de individuele gevallen zouden worden onderzocht ontnam de circulaire haar concurrentiebeperkend karakter niet.

Deze aankondiging bracht namelijk voor de betrokken ondernemingen de verplichting met zich om vóór het sluiten van nieuwe overeenkomsten het oordeel van het BNIA te vragen. Het BNIA heeft op deze wijze niet alleen de middelen voor een betere uitvoering van de kwaliteitscontrole verkegen, maar tevens om dat wat het houdt voor het algemeen belang van de groep te doen prevaleren, waarbij het aldus het vrije spel van de concurrentie beperkt.

De gewraakte nota heeft bovendien effect gesorteerd. Klager en analoge ondernemingen hebben geen nieuwe overeenkomsten kunnen sluiten om hun geregelde bevoorrading te verzekeren ofschoon er, volgens de statistieken van het BNIA zelf, aanzienlijke hoeveelheden armagnac van de ouderdomsklasse 5 beschikbaar waren. Het feit dat klager niet formeel om een uitzondering heeft gevraagd, waarop de gewraakte nota zinspeelt zonder echter enig objectief toepassingscriterium aan te dragen, neemt het concurrentiebeperkend effect niet weg, omdat niet is betwist dat hij weinig kans zou hebben gehad op de toekenning van zulk een uitzondering en omdat dergelijke uitzonderingen in feite voor leveringen naar Duitsland nimmer zijn verleend. Alleen de door vroegere overeenkomsten gedekte hoeveelheden konden worden geleverd. Tenslotte is het feit dat klager na intrekking van de gwraakte maatregel slechts armagnac van de ouderdomsklasse 1 heeft gekocht te verklaren door het feit dat hij verplicht was zijn bevoorradingsplannen te wijzigen en rekening te houden met de nieuwe marktsituatie. Dit neemt evenmin het concurrentiebeperkend effect van de gewraakte maatregel gedurende de periode waarin hij werdt toegepast weg.

Het betoog van het BNIA, als zou de gewraakte maatregel gerechtvaardigd zijn door het streven de kwaliteitscontrole te verbeteren en ervoor te zorgen dat geen leveranties van armagnac meer zouden plaatsvinden onder een onjuiste benaming, kan niet worden aanvaard. Uit de praktijk blijkt dat eventuele fraudes betreffende de kwaliteit van een produkt op doeltreffende wijze kunnen worden tegengegaan door een beroep op de administratieve

of rechterlijke autoriteiten. Dergelijke procedures werden overigens ingeleid. Onder die omstandigheden was de gewraakte maatregel zo buiten alle verhouding tot de aangevoerde doelstellingen dat de negatieve gevolgen voor de concurrentie en de handel tussen Lid-Staten niet onvoorzienbaar of onvrijwillig kunnen worden genoemd.

In de eerste plaats had de betrokken maatregel noch betrekking op de uitvoering van vroegere overeenkomsten noch op leveranties van geringere hoeveelheden dan 10 hl. Krachtens deze uitzonderingen zijn aanzienlijke hoeveelheden armagnac van de klasse 5 geleverd, waarbij de aangegeven kwaliteit blijkbaar werd geëerbiedigd doordat het BNIA dienaangaande heeft verlangd dat er monsters werden afgegeven en er een analyse werd overgelegd om aldus de kwaliteitscontrole te verzekeren buiten het kader van de betrokken maatregel om. Derhalve valt niet in te zien, waarom deze maatregel verbood nieuwe overeenkomsten te sluiten betreffende leverantie van armagnac van de ouderdomsklassen 4 en 5.

Anderzijds zijn de formaliteiten voor het overleggen van een afhaalbon in het algemeen door de nota nr. 16/74 van 9 december 1974 van het BNIA strenger gemaakt. Deze maatregel bevestigt de indruk dat de verplichting om alle leveranties op te schorten buitensporig was in verhouding tot hetgeen voor een behoorlijke kwaliteitscontrole nodig was.

De aangevochten maatregel was derhalve niet noodzakelijk om de kwaliteitscontrole te verbeteren en het verstrekken van verkeerde gegevens ten aanzien van die kwaliteit te verhinderen. Hij had ten doel, op grond van uitsluitend commerciële overwegingen, het aanbod op de markt op kunstmatige wijze te verminderen. Zulk een vermindering van het aanbod heeft onvermijdelijk tot gevolg dat de concurrentie wordt vervalst.

3. Het verbod om te leveren trof hoofdzakelijk de export van ongebottelde armagnac van de ouderdomsklassen 4 en 5 naar andere Lid-Staten ; het had tot gevolg dat er, afgezien van enige export van geringere hoeveelheden dan 10 hl, geen nieuwe exportcontracten konden worden gesloten. Het leverantieverbod kon aldus rechtstreeks de handel tussen Lid-Staten ongunstig beïnvloeden.

4. De gewraakte beperkende praktijk heeft de handel tussen Lid-Staten ongunstig beïnvloed en de mededinging op merkbare wijze belemmerd. Zonder deze praktijk zouden de Franse exporteurs, gezien hun beschikbare hoeveelheden, de mogelijkheid hebben gehad nieuwe overeenkomsten voor de levering van ongebottelde armagnac van de ouderdomsklasse 5 te sluiten, die bij de export naar andere Lid-Staten, in het bijzonder naar Duitsland, een belangrijk onderdeel van de totale leveranties uitmaakt.

5. Verordening nr. 26 van de Raad [1] die bepaalde uitzonderingen bevat voor de toepassing van de concurrentieregels op landbouwprodukten is in het onderhavige geval niet van toepassing, omdat de armagnac een industrieprodukt is dat niet is opgenomen in de agrarische produkten die zijn opgesomd in bijlage II van het Verdrag ;

III

Overwegende dat conform artikel 85, lid 3, het bepaalde in artikel 85, lid 1, buiten toepassing kan worden verklaard voor overeenkomsten en besluiten welke bijdragen tot verbetering van de produktie of de verdeling der produkten of tot bevordering van de technische of economische vooruitgang, mits een billijk aandeel in de daaruit voortvloeiende voordelen de gebruikers ten goede komt, en zonder nochtans aan de betrokken ondernemingen beperkingen op te leggen welke voor het bereiken van deze doelstellingen niet onmisbaar zijn, of deze ondernemingen de mogelijkheid te geven, voor een wezenlijk deel van de betrokken produkten de mededinging uit te schakelen ;

Overwegende dat de gewraakte maatregel niet bij de Commissie is aangemeld ; dat zij valt onder de categorie overeenkomsten bedoeld in artikel 4, lid 1, van Verordening nr. 17 ; dat er derhalve, zolang zij niet is aangemeld geen beschikking tot toepassing van artikel 85, lid 3, kan worden gegeven ; dat de Commissie in ieder geval niet vermag in te zien in welk opzicht het leveringsverbod onmisbaar zou zijn geweest voor het bereiken van de door het BNIA nagestreefde doelstellingen op het gebied van de kwaliteitscontrole ;

IV

Overwegende dat de ondernemingen die belast zijn met het beheer van de diensten van algemeen economisch belang volgens artikel 90, lid 2, zijn onderworpen aan de mededingingsregels van het Verdrag voor zover de toepassing daarvan de vervulling, in feite of in rechte, van de hun toevertrouwde bijzondere taak niet verhindert ; dat de ontwikkeling van het handelsverkeer niet mag worden beïnvloed in een mate die strijdig is met het belang van de Gemeenschap ;

Overwegende dat zelfs indien de Commissie erkende dat het BNIA ten aanzien van de kwaliteitscontrole een onderneming is die bij decreet nr. 62-20 belast is met het beheer van een dienst van algemeen economisch belang, het gewraakte leveringsverbod niettemin een kwantitatieve maatregel zou vormen die zich uitstrekt tot de handel tussen Lid-Staten en niet noodzakelijk was om het doel ervan te verwezenlijken en de ontwikkeling van het handelsverkeer beïnvloedde in een mate die strijdig is met het belang van de Gemeenschap ; dat het, teneinde te voorkomen dat in de toekomst soortgelijke maatregelen worden genomen dienstig is bij beschikking overeenkomstig artikel 3 van Verordening nr. 17 vast te stellen dat de gewraakte maatregel een inbreuk vormde op artikel 85, lid 1,

---

[1] PB nr. 30 van 20. 4. 1962, blz. 993/62.

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN :

Artikel 1

Het verbod om armagnac van de ouderdomsklassen vier en vijf ongebotteld te leveren, zoals dit is uitgevaardigd door het Bureau national interprofessionnel de l'armagnac in zijn nota nr. 8/74 van 29 mei 1974 en, na interventie van de Commissie, op 8 februari 1975 is ingetrokken, vormde een inbreuk op artikel 85, lid 1, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap.

Artikel 2

Deze beschikking is gericht tot het Bureau national interprofessionnel de l'armagnac, 13, place Félix Soulès, F-32800 Eauze (Frankrijk).

Gedaan te Brussel, 26 juli 1976.

Voor de Commissie

G. M. THOMSON

Lid van de Commissie